

Guide til indkøbere og uddelere: Hvad skal indgå i det plantebaserede sortiment?

Denne oversigt har til formål at give indkøbere og uddelere i danske supermarkeder et overblik over, hvad deres plantebaserede sortiment bør omfatte for, at deres kunder kan lave et fyldestgørende plantebaseret indkøb til morgen, middag og aften. Varerne omfatter dagligvareprodukter, som indgår i en varieret, sund kost samt varer til festlige og knap så sunde anledninger.

Tre sortimenttyper

Vi har opstillet tre typer sortimenter: **basis**, **udvidet** og **luksus**:

- **Basis-sortimentet** består af de produkter, som minimum skal være til stede i supermarkedet og kan udvides yderligere med nedenstående kategorier.
- **Udvidet-sortimentet** udvider basissortimentet med flere produkttyper og flere varianter af basisprodukterne. Fx et udvalg af forskellige bælgfrugter, både forkogte og tørrede, eller flere smagsvarianter af en plantebaseret "yoghurt". Variationer kan også opnås ved at tilbyde samme type produkt fra forskellige producenter, der fx kan adskille sig på pris, økologi og smag.
- **Luksus-sortimentet** udbygger yderligere basis- og premium-sortimentet med specialvarer, produkter fra mindre leverandører eller basisvarer af særlig høj kvalitet med dyre råvarer.

Basissortimentet vil typisk være relevant for mindre butikker og discountbutikker med et begrænset antal varenumre, mens udvidet- og luksus-sortimentet kan forventes at være i større, velassorterede butikker.

Alle produkter i oversigten er plantebaserede og er derfor uden animalske ingredienser. Produkter med anførselstegn, fx plantebaseret "piskefløde", er derfor en plantebaseret variant af en animalsk piskefløde. Frisk frugt og grønt er ikke en del af oversigten.

Præferencer for økologi, lokal produktion og clean-label

Vores forbrugerundersøgelser viser, at grønne forbrugere foretrækker økologiske produkter frem for konventionelle. Derfor anbefaler vi, at supermarkederne så vidt muligt prioriterer plantebaserede produkter, der er økologiske, for at imødekomme målgruppens præferencer.

Vi ser også en stærk tendens til, at den grønne forbrugergruppe ønsker produkter, der er produceret lokalt og består af rene råvarer uden for mange tilsætningsstoffer.

Læs mere om økologipræferencer i det vegetariske forbrugersegment i vores pjece [Vegetarisk og Økologisk](#)

Få inspiration til konkrete produkter og leverandører

For at få idéer til konkrete plantebaserede produkter og aktuelle leverandører, kan man få inspiration på [veganskunivers.dk](#)

Få endnu mere indsigt i den grønne forbrugergruppe

DVF laver hvert andet år en forbrugerundersøgelse for at tage temperaturen på den plantebaseret levevis i Danmark. Seneste undersøgelse er fra 2021, hvor over 4.000 respondenter besvarede vores spørgeskema på mere end 100 spørgsmål.

Forbrugerundersøgelsen giver indblik i, hvad den grønne forbrugergruppe har af præferencer for deres fødevalg, og hvad de savner i supermarkederne. Vi kan allerede afsløre, at noget af det, der efterspørges mest, er et stort lokalt og økologisk udvalg af frisk frugt og grønt.

Den fulde rapport kan købes ved at skrive til erhverv@vegetarisk.dk.

Tre sortimenttyper

	Basis	Premium	Luksus
Bælgfrugter	Linser, kikærter, kidneybønner og ærter (dåse/karton og/eller tørrede)	Linser (røde, grønne, de Puy, beluga), bønner (baked beans, blandede bønner) (dåse/karton og tørrede)	Linser (sorte, røde, grønne, de Puy, beluga), kikærter (hvide og sorte), bønner (kidney, soya, garbanzo, butter beans, lima, pinto, azuki, soja, hvide, brune og sorte samt hestebønner), ærter (flækærter, grønne ærter) og lupin (dåse/karton og tørrede)
Nødder, frø og kerner	Jordnødder, mandler, valnødder, cashewnødder, pinjekerner, chiafrø, pistacienødder, sesamfrø, græskarkerner, hørfrø, solsikkekerner, hasselnødder og birkes	Nigellafrø og hampefrø	Paranødder og macadamianødder
Plantebaseret "mejeri"	Plantemagarine, plantebaseret "yoghurt", plantebaseret "madlavningsfløde", plantebaseret "piskefløde" og plantebaseret revet "ost"	Plantebaseret "cremefraiche"	Plantebaseret "salattem", plantebaseret "parmesan" og bløde plantebaserede "oste" som "camembert", "blåskimmelost" og "brie"
Plantedrikke	Havredrik og sojadrik (også med tilsatte vitaminer og mineraler, fx calcium)	Sojadrik med vanilje, ris-, ærte- eller mandelmælk, "baristavarianter" og plantebaseret kakaodrik	Cashewdrik, hasselnøddedrik, risdrik med hasselnød, macadamia samt som kakao (gerne tilsat vitaminer)

Pålæg	Plantebaseret pålægspølse, plantebaseret "ost" i skiver, hummus, plantebaseret postej eller smørepålæg, plantebaseret "smøreost" og pålægsschokolade	Plantebaseret "smøreost", hummus med flere smagsvarianter, guacamole, ajvar, paté, plantebaseret kaviar, artiskokcreme, tapenade, smørepålæg og nøddepostej	Pålægssalater "à la tunsalat", "hønsesalat", "makrel i tomat", "skinkealat" og paneret pastinak eller anden grøntsag (à la fiskefilet)
Tilbehør	Falafler (på køl, frys, til opblanding), grøntsagsfars, grøntsagsbøffer, grøntsagskugler, tofu og grøntsagsbøffer	Marineret/stegt tofu med forskellige krydderier, falafler med forskellige ingredienser, plantedeller og plantebaserede buttedejspakker	Tempeh, dumplings, plantesteg og seitan
Køderstatning	Plantefars, plantehakket, plantebaseret pulled/chunks/bites "kylling" og veggie burger	Soja/ærte-granulat, plantebaserede "grillpølser" og plantebaserede "kødboller"	Plantebaseret "fiskeburger", plantebaseret "fisk" og "skaldyr", plantebaserede "cocktailpølser", plantebaseret "pulled pork", plantebaseret "shawarma" og plantebaseret "bacon"
Færdigretter	Plantebaseret wrap eller sandwich, mættende salat, plantebaseret pizza og forårsruller	Suppe, chili sin carne, risotto, daal, suppe, lasagne, ravioli/tortellini, one pots, grød eller anden færdigret, måltidssalater, nudelbokse, pølsehorn, nuggets, snack bites og samosa	Plantebaseret madtærte, plantebaseret sushi og plantebaseret risengrød
Fedtstoffer	Tahin, peanutbutter, agavesirup, ahornsirup, kokosolie, olivenolie, rapsolie og solsikkeolie	Nøddesmør af mandler, cashew, valnød, hasselnød, choko-smørepålæg, sirup, sesamolie og hybenkerneolie	Kakaosmør, avocadoolie, gærskarkerneolie, citronolie, jordnøddeolie og valnøddeolie

Saucer og dressinger	Plantebaseret mayonnaise, plantebaseret remoulade, sennep og ketchup	Pesto uden parmesan, plantebaseret aioli, "oste"-dip, plantebaseret salatdressing, brun sauce, champignon sauce, chutney og frugtmos	Gomadressing/sesamdressing, sandwichcreme og bearnaise
Krydderier og smagsgivere	Grøntsagsbouillon, soyasauce, sursød-sauce, basiskrydderier som basilikum, oregano, karry, vaniljepulver/sukker, og rosmarin, oliven, kapers, tomatpuré og soltørrede tomater	Tamari, teriyaki, hvidløgspulver, stødt ingefær, spidskommen, (røget) paprika, cayennepeber, estragon, gurkemeje, korianderfrø, garam masala, æblecidereddike, kokossukker og muscovadosukker	Miso, kokossukker, citrongræs, fermenterede produkter, sort salt og tang som noritang
Snacks	Popcorn, chips, tørret frugt (tranebær, mango, abrikos, figner, rosiner, svesker, banan, æble, kokos), frugtstænger, dadelbarer og nøddebarer	Dadler, dadler med tilsat smag (fx lakrids eller kakao), chokoladebarer, rawbarer, linsechips, rugbrudssnacks og crackers	Popcorn med smag, tangchips, frugtchips, proteinbarer og morbær
Kiks og kager	Riskiks, kiks og småkager à la digestive og chokoladekiks	Skærekager som chokoladekage, havregrynskugler, riskiks med chokolade, grovkiks, kammerjunkere, romkugler, nougat, vafler, mazariner, træstammer, æbleskiver, cookies, croissantdej, marcipanæg, påskeæg og chokolade topping	Churros, kanelsnegle, færdigbagte croissanter og desserttærter
Slik	Lakrids, vingummi, chokolade og bolsjer	Konfekt, pastiller og tyggegummi	Flødeboller, karameller, fudges, fyldt chokolade, chokoladeæsker og chokoladeovertrukken tørret frugt
Is	Plantebaseret is på ris, mandel eller soja og sorbet	Plantebaseret is med forskellige smagsvarianter og ingredienser (fx cookie dough), vaffelis og pindeis	Plantebaseret islagkage
Drikkevarer	Vegansk vin, kakaopulver, saft og juice	Iskaffe, lattepulver og smoothie	Chaipulver

Specialvarer	Kokosmælk, butterdej, tærtedej og pizzadej	Loppefrøskaller (til madlavning) og gojibær	Kondenseret kokosmælk, æggeerstatningspulver, gærflager, kakaonibs, matchapulver, acaipulver, stevia og spirulina
Korn, ris og pasta	Havregryn, musli, granola, fuldkornsrís og -pasta, jasmin- og basmatiris, cornflakes, grødrís, nudler, lasagneplader, bulgur, couscous, perlebyg og speltkerner	Rugflager, boghvedeflager, flere granolavarianter, quinoa, linsepasta, risottoris, vilde ris og fuldkornsnudler	Røde/sorte ris, tangpasta, sojapasta, rød/sort quinoa, fuldkornsgrødrís og ramennudler
Mel	Hvedemel, fuldkornshvedemel, rugmel, speltmel, grahamsmel og durummel	Kikærtemel, boghvedemel, rismel, majsmel, kokosmel, mandelmel, ølandshvedemel og havremel	Havreklid, maltmel, bygmel, quinoamel, hirseflager og hampmel
Brød	Rugbrød, boller, knækbrød, tortilla, pitabrød, flute, baguette, toastbrød og burgerboller	Franskbrød, fladbrød, hvidløgsflute, naan og fuldkornsbrød/boller	Glutenfrit brød, bao og bagels
Frugt, bær og grøntsager på frys	Blåbær, jordbær, hindbær og bærblanding Bønner, ærter, majs, sojabønner og (krydrede) grøntsagsblandinger	Mango Blomkålsris, wokblanding, rodfrugter og risblandinger	Smoothieblandinger og granatæblekerner